

Pomníky věnované rakouským a pruským vojákům padlým v době sedmileté války v červenci 1757

Katastr: Studený Obec: Kunratice

Z historie: Ve dnech 18. – 20. července 1757, měsíc po vítězné bitvě u Kolína, se tři dny bojovalo v okolí Českokamenicka. Pruská armáda se v noci z 18. července pokusila projít s množstvím zavazadel, munice a zásob přes Horní Kamenici a Lísku do Chřibské a dál k severu. Boje kolem Studence skončily 21. července 1757. Boje byly velmi těžké. Ztráty na obou stranách byly mimořádně veliké. Rakušané napočítali celkem 164 mrtvých a 264 zraněných. Převládali mezi nimi Slovinci, Chorvati a Varaždinci. Prusové měli 486 padlých, 135 zajatých a 423 zběhů. Následujícího dne na svatou Máří Magdalenu 22. července byla mrtvá těla pohřbena v roklí u nedalekého pole do hromadných hrobů. Místo u silnice do Studeného, kde byly ještě počátkem 20. století vidět zarostlé pahorky hrobů, se až do roku 1945 říkalo Čakrtovy hroby („Tschakerts Massengräber, Tschakertsche Gruber“), podle majitele pozemku Tschakerta z čp. 47 ve Studeném.

K uctění památky padlých vojáků z obou zneprátelených stran nechal počátkem 20. století v roce 1903 a 1906 vysloužilý důstojník Eduard Lehmann z Chřibské. Oba pomníky byly z polní cesty, kde byly původně postaveny v roce 1912, přemístěny těsně k silnici. Do dnešních dnů stojí na severozápadním úpatí Studence po pravé straně silnice, asi 350 m za obcí Studený směrem na Kunratice. Jsou pískovcové a stojí vedle sebe.

Umístění: Studený, na levé straně při silničce mezi Lipnicí a Studeným (od Kunratic do Chřibské). Původním stanovištěm byl prostor při polní cestě, kde se nacházely hromadné hroby (tzv. Tschakertovy hroby podle majitele pozemku). Spolu s vedlejším pomníkem z roku 1906 byl na současné místo přenesen v roce 1912. Na pomníku jsou zobrazeny zkřížené šavle věnčené dubem a vavřínem.

Nápis na soklu: Errichtet am 23. August 1903 d. Ed. Lehmann aus Kreibitz - Zbudováno 23. srpna 1903 Eduardem Lehmannem.

Na nízkém podstavci vpravo dole: Jul. Hermann.

Poznámka: Pomník dal zhotovit Eduard Lehmann z Chřibské kamenickým mistrem a sochařem Juliem Hermannem z České Kamenice. Objekt je od poloviny devadesátých let 20. století v péči místních obyvatel.

Vlevo vedle tohoto pomníku byl 19. 7. 1906 odhalen druhý pomník, který má tvar štíhlého komolého jehlanu.

Umístění: Na levé straně při silničce mezi Lipnicí a Studeným (od Kunratic do Chřibské). Původním stanovištěm byl prostor při polní cestě, kde se nacházely hromadné hroby (tzv. Tschakertovy hroby podle majitele pozemku). Spolu s vedlejším pomníkem z roku 1903 byl na současné místo přenesen roku 1912.

Na čelní stěně pomníku je nápis: *Zur Erinnerung an die am 19. u 20. Juli 1757 im Kampfe gefallen hier begrabenen österreichischen und preußischen Soldaten; Gott schenke ihnen den ewigen Frieden* - Na paměť zde pochovaných rakouských a pruských vojáků, kteří padli v boji 19. a 20. července 1757. Bůh dejž jim věčný mír.

Poznámka: Pomník dal zhotovit Eduard Lehmann z Chřibské v roce 1906. Velmi zničený objekt, který již nebylo možné opravit, byl v roce 1997 nahrazen replikou původního pomníku, kterou zhotovil restaurátor Jan Pokorný z Děčína. Peníze na opravu obstarala **Amy Arends** ze státu Michigan v USA z fondu SPA Amerických mírových sborů. Pracovala jako jejich členka na Správě CHKO Labské pískovce v Děčíně v letech 1994 až 1997. Přispěla i při jiných projektech, ale hlavně netradičním způsobem oživila práci svých spolupracovníků.

Oprava obou pomníků jaro 2007:

Ve čtvrtek 10. 4. 2007 členové O. s. SaL upravili terén v okolí Lehmannových pomníků a na silnici před nimi zametli nános zimního posypu – vzniklý odpad nechal odvézt Obecní úřad Kunratice. Také okolí pomníku padlých z první světové války bylo upraveno a vysázeny sazenice macešek.

Očištění a omytí pomníčků od mechů a nánosů nečistot a plísní bylo prováděno po odborné konzultaci s restaurátorem Janem Pokorným prováděno 29. 5. 2007.

Dne 2. 6. 2007 bylo provedeno zvýraznění písma na pomníčcích. Akrylátové barvy a štětce zakoupila na své náklady J. Tůmová, následně provedl pan V. Forejt vlastním nákladem ošetření penetrací.

Ošetření a obnovu Lehmannových pomníků uhradili a realizovali členové občanského sdružení Alena Forejtová, Vladimír Forejt, Jiří Vojáček, Jitka a Stanislav Tůmovi.

